

Økonomi- og finansreglement for Akershus fylkeskommune

Økonomibestemmelsene i kommuneloven med tilhørende forskrifter gir de ytre rammene for økonomiforvaltningen i fylkeskommunen. Bestemmelsene er uttrykt som minimumsbestemmelser. Det er derfor nødvendig å fastsette utfyllende og nærmere regler i et eget reglement for Akershus fylkeskommune. Økonomi- og finansreglementet er fylkeskommunens overordnede reglement innenfor økonomiområdet.

Innholdsfortegnelse

1 Generelt

1.1 Bakgrunn

1.2 Formål

1.3 Virkeområde

1.4 Reglement for delegert myndighet

1.5 Rutinebeskrivelser

2 Kommuneloven, forskrifter og annet regelverk

3 Økonomiplan og årsbudsjett

3.1 Generelt

3.2 Prosess

3.3 Vedtak om årsbudsjett og økonomiplan

3.4 Vedtak om endring av årsbudsjett

3.5 Budsjettfullmakter

4 Årsregnskap

4.1 Generelt

4.2 Brutto prinsippet

4.3 Anordningsprinsippet

4.4 Kontantkasser og bankkonti

4.5Kontoplanen

4.6Aktivering

4.7Avskrivninger

4.8Overføring av virksomhetenes netto besparelser og overskridelser

4.8.1Hovedregel

4.8.2Bruk av overførte bevilgninger

4.9Strykningsbestemmelser

5Rapportering

6Kontering, attestasjon og anvisning

6.1Hva innebærer kontering, attestasjon og anvisning

6.2Delegasjon av anvisningsmyndighet

7Garantier

8Finansielle måltall

9Tilskuddsforvaltning

10Internkontroll

11Særskilt om fylkeskommunale foretak

12Særskilt om virksomheter med eget styre

13Finansreglement

13.1Finans- og gjeldsreglementets virkeområde

13.2Hjemmel og gyldighet

13.3Forvaltning og forvaltningstyper

13.4Formålet med fylkeskommunens finansforvaltning

13.5Motpartsrisiko ved handel i rente- og valutaderivater

13.6Generelle rammer og begrensninger

13.7Forvaltning av gjeldsportefølje samt avtaler om finansiell leasing

13.8Forvaltning av ledig likviditet og andre midler beregnet for driftsformål

13.9Rapporteringsrutiner

13.10 Konstatering av avvik og vurdering og kvalitetssikring av finansiell risiko

13.11 Krafttreden og revidering av økonomi- og finansreglementet

14 Vedlegg til finansreglementet

1 Generelt

1.1 Bakgrunn

Økonomibestemmelsene i kommuneloven med tilhørende gjeldende forskrifter gir de ytre rammene for økonomiforvaltningen i fylkeskommunen. Bestemmelsene er uttrykt som minimumsbestemmelser. Det er derfor nødvendig å fastsette utfyllende og nærmere regler i et eget reglement for Akershus fylkeskommune. Økonomi- og finansreglementet er fylkeskommunens overordnede reglement innenfor økonomiområdet.

1.2 Formål

Økonomi- og finansreglementet skal bidra til effektiv og forsvarlig økonomiforvaltning.

Reglementet har som formål å sikre at: a) Fylkeskommunens midler brukes og inntekter oppnås i samsvar med fylkestingets vedtak og forutsetninger b) Fastsatte mål (og resultatkrav) oppnås c) Fylkeskommunale midler brukes effektivt d) Fylkeskommunens materielle verdier forvaltes forsvarlig

1.3 Virkeområde

Økonomi- og finansreglementet gjelder for fylkesrådsområder, avdelinger, virksomheter og enheter i Akershus fylkeskommune. Der ikke annet er bestemt gjelder reglementet også for fylkeskommunale foretak.

1.4 Reglement for delegert myndighet

Fylkestinget vedtar reglement for delegasjon av myndighet innen utgangen av året etter at fylkestinget blir konstituert. Det er til enhver tid det vedtatte delegasjonsreglementet som er gjeldende. Delegasjonsreglementet omfatter delegering av fullmakter innen alle fylkeskommunens ansvarsområder, herunder også økonomi- og finansområdet.

Økonomi- og finansreglementet gir en samlet oversikt over andre bestemmelser innen økonomi- og finansområdet.

1.5 Rutinebeskrivelser

Det vurderes løpende innen hvilke områder av økonomiforvaltningen det er behov for å utarbeide mer detaljerte rutinebeskrivelser. Disse skal ta utgangspunkt i, og utarbeides innenfor rammen av, økonomi- og finansreglementet. Delegasjonsreglementet, økonomi- og finansreglementet og rutinebeskrivelser med videre utgjør viktige deler av fylkeskommunens internkontrollsystem. Disse skal ligge lett tilgjengelig på fylkeskommunens ansattportal.

2 Kommuneloven, forskrifter og annet regelverk

Utgangspunktet for økonomi- og finansreglementet er de rammer og retningslinjer som blant annet følger av lov om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven), med tilhørende forskrifter, samt kommunale regnskapsstandarder (KRS).

3 Økonomiplan og årsbudsjett

3.1 Generelt

I henhold til kommuneloven skal fylkestinget årlig vedta en rullerende økonomiplan som minst omfatter de fire neste årene. I henhold til kommuneloven skal fylkestinget årlig vedta budsjett for det kommende året.

3.2 Prosess

Det skal være en felles prosess for utarbeidelse av økonomiplan og årsbudsjett, med endelig vedtak i fylkestinget i desember året før budsjettåret. Økonomiplanen er en fireårig handlingsplan for gjennomføring av fylkestingets målsettinger og prioriteringer innenfor forventede inntektsrammer. Årsbudsjettet skal være identisk med første året i økonomiplanen og er en bindende plan for bruken av fylkeskommunens midler i budsjettåret (bevilgningsdokument). Økonomiplanen og årsbudsjettet skal fremstilles i et samlet dokument.

Fylkestinget involveres i økonomiplan-/årsbudsjettprosessen på følgende måte:

- Fylkesrådet legger fram sitt forslag til årsbudsjett og økonomiplan senest i oktober før budsjettåret.
- Økonomiplan og årsbudsjettet vedtas endelig av fylkestinget i desember basert på fylkesrådets forslag.

3.3 Vedtak om årsbudsjett og økonomiplan

Minimumskravet til spesifisering av fylkestingets budsjettvedtak i driftsbudsjettet fremgår av budsjettskjema 1A og 1B til forskrift om årsbudsjett, og av budsjettskjema 2A og 2B for investeringsbudsjettet.

Fylkestingets vedtak/spesifisering av økonomiplan/årsbudsjett:

- Fylkeskommunens driftsbudsjett vedtas som netto utgifter per fylkesrådsområde og for finansområdet, og som netto inntekter for fylkesskatt og rammetilskudd og andre inntekter, slik det framgår av egen talloversikt (jamfør Bevilgningsoversikt - Drift) i fylkesrådets forslag til økonomiplan/årsbudsjett. Omdisponeringer innenfor det enkelte rådsområde av prinsipiell eller vesentlig betydning, skal legges frem for fylkestinget.
- Fylkeskommunens investeringsbudsjett vedtas med brutto budsjettrammer, inndelt i delrammer for det enkelte fylkesrådsområde, slik det framgår av egen talloversikt (jamfør Bevilgningsoversikt – investering) i årsbudsjett/økonomiplan, og med årsforbruk i henhold til forventet fremdrift. Oversikt over investeringsprosjektene i investeringsbudsjettet skal framgå av økonomiplanen.
- Særskilt vedtak om fylkeskommunens låneopptak for budsjettåret.
- Særskilt vedtak om netto driftsbudsjett for kontrollutvalg, kontrollutvalgssekretariat og fylkesrevisjon.

3.4 Vedtak om endring av årsbudsjett

Fylkestinget må selv vedta endringer av budsjettet på det nivå de har fattet sitt opprinnelige vedtak. Det skal legges frem budsjettjusteringssak til fylkestinget dersom det skjer vesentlige endringer i inntekter eller utgifter

som årsbudsjettet bygger på. Det skal også legges frem budsjettjusteringssak dersom det skjer endringer som er i strid med de mål, premisser og prioriteringer som ble lagt til grunn ved opprinnelig vedtak om budsjettet eller endringene på annet vis må regnes for å være av prinsipiell betydning.

3.5 Budsjettfullmakter

Delegasjon av budsjettdisponeringsmyndighet og budsjettfullmaktene følger av det til enhver tid gjeldende reglement for delegert myndighet i Akershus fylkeskommune.

4 Årsregnskap

4.1 Generelt

Årsregnskapet skal avlegges innen 20. februar i året etter regnskapsåret. I forbindelse med regnskapsavslutningen vil regnskapssjefen gi veiledning og bestemmelser i et eget årsoppgjørsskriv.

All tilgang eller bruk av midler i løpet av året som vedrører fylkeskommunens virksomhet, skal framgå av driftsregnskapet eller investeringsregnskapet (arbeidskapitalprinsippet).

4.2 Bruttoprinsippet

Alle utgifter/utbetalinger og inntekter/innbetalinger skal budsjetteres og regnskapsføres brutto. Det skal ikke gjøres fradrag for tilhørende inntekter på utgiftspostene, og det skal heller ikke gjøres fradrag for eventuelle utgifter på inntekstpostene.

4.3 Anordningsprinsippet

I kommuneloven og forskriftene om årsregnskap og årsberetning er det bestemt at regnskapet skal føres etter anordningsprinsippet. Dette vil si at så langt det er mulig skal alle kjente utgifter, utbetalinger, inntekter og innbetalinger tas med i årsregnskapet for vedkommende år, enten de er betalt eller ikke når årsregnskapet avsluttes. At transaksjonen er kjent innebærer normalt at varer er levert og tjenester utført.

4.4 Kontantkasser og bankkonti

Fylkeskommunen er bokføringspliktig, dette innebærer at lov om bokføring (bokføringsloven), forskrift om bokføring og god bokføringsskikk skal følges. Virksomhetene skal i minst mulig grad benytte kontanter. Fylkeskommunens bankkonti er organisert i et konsernkontosystem. Utbetalinger må følge hovedprosessene i økonomi- og HR-avdeling.

4.5 Kontoplanen

Kontoplanen danner et viktig grunnlag for god økonomistyring. Den skal videre gi grunnlag for sammenstilling av regnskapsopplysninger i henhold til kravene til årsregnskapet og regnskapsrapporteringen i KOSTRA.

Fylkeskommunens interne kontoplan består av følgende dimensjoner:

- art
- ansvar
- funksjon
- prosjekt

- diverse
- anlegg
- dimensjoner avsatt for prosjektstyring

De tre første dimensjoner er obligatoriske i resultatregnskapet. I investeringsregnskapet er i tillegg også prosjekt og anlegg obligatorisk. Bruk av de øvrige dimensjonene avhenger av transaksjonstype og behovet for intern rapportering.

Artskontoplanen

Artskontoplanen er gjennomgående for hele fylkeskommunens virksomhet og skal gi informasjon om type utgift og inntekt. Første siffer angir kontoklasse:

- 1 = driftsregnskap
- 2 = balanseregnskap
- 3 = investeringsregnskap

Ansvarskontoplanen

Ansvarskontoplanen gjenspeiler budsjettansvar. Et ansvar består av seks siffer. Første siffer i ansvaret angir rådsområdet. De øvrige sifrene gjenspeiler rådsrådets organisering og budsjettansvar.

Funksjonskontoplanen

Funksjonskontoplanen gjenspeiler fylkeskommunale tjenester. Inndelingen i funksjoner samsvarer med inndelingen i funksjoner i KOSTRA, med muligheter for ytterligere spesifisering/inndeling.

Prosjektdimensjonen

Prosjektdimensjonen er delt opp i fem sifferserier og brukes for å spesifisere prosjekter. Prosjektdimensjonen brukes til å spesifisere prosjekter både for drift og investering.

Diversedimensjonen

Diversedimensjonen kan benyttes for å dekke særskilte behov knyttet til økonomioppfølging og/eller rapportering.

Anleggsdimensjonen

Anleggsdimensjonen benyttes for å knytte investeringstransaksjoner til økonomisystemets anleggsmodul.

4.6 Aktivering

Alle utgifter som føres i investeringsregnskapet skal aktiveres i fylkeskommunens balanse.

4.7 Avskrivninger

Avskrivninger på driftsmidler beregnes ut fra anskaffelseskost som er aktivert. Avskrivningene beregnes etter en lineær modell, dvs. med like stor andel av anskaffelseskost (like store beløp) i hvert av årene i avskrivningsperioden. Avskrivningen starter året etter at anskaffelsen er foretatt/året etter at et bygg er tatt i bruk.

4.8 Overføring av virksomhetenes netto besparelser og overskridelser

4.8.1 Hovedregel

Reglene under dette avsnitt har til formål å:

- Sikre god økonomistyring ved å gi mulighet for å se bevilgninger i sammenheng mellom år.
- Hindre ressursløsning ved at virksomheter ikke skal føle seg tvunget til å bruke opp budsjettet innen årets slutt.
- Sikre ansvarlighet ved at merforbruk må dekkes inn i neste års budsjett.

Fylkeskommunale virksomheter

Disse virksomheter får overført mindreforbruk ved regnskapsavslutningen til neste budsjettår:

- De videregående skolene
- Folkehøgskolene
- Skoler ved sosiale og medisinske institusjoner
- Veiledningssentre
- Tannhelsetjenesten

Fylkeskommunale virksomheter kan overføre netto besparelser på driftsbudsjettet mellom år innenfor en ramme på 2 prosent av netto driftsbudsjett. Besparelser ut over 2 prosent kan overføres dersom virksomheten fremlegger en tiltaks- og fremdriftsplan som godkjennes av fylkesdirektør for det respektive rådsområdet.

Fylkeskommunale virksomheter skal dekke inn overskridelser i sin helhet året etter at de har oppstått. Dersom merforbruket er over 2 prosent av bruttobudsjettet, kan inndekking skje over to budsjettår. Gjenstående beløp på reserveposter kan overføres.

Mindreforbruk på bevilgninger av prosjektkarakter o.l. overføres dersom dette skyldes at prosjektet har en annen fremdrift enn budsjettåret.

Ved mer- eller mindreforbruk på fylkesrådsområder som ikke gjelder virksomheter, skal fylkesrådet vurdere om mer- eller mindreforbruk skal overføres/dekkes inn.

Med brutto budsjettamme menes brutto driftsutgifter i revidert budsjett, korrigert for de tjenester som skal unntas fra ordningen.

Med netto besparelse og netto overskridelse menes det beløpet som fremkommer i fylkeskommunens driftsregnskap som avvik mellom netto utgifter i revidert driftsbudsjett og netto utgifter i driftsregnskapet etter at det er foretatt eventuelle bundne avsetninger.

4.8.2 Bruk av overførte bevilgninger

Overførte bevilgninger skal brukes i samsvar med de prioriteringer og mål som fremgår av økonomiplan/ årsbudsjett eller andre styringsdokumenter.

Bruken av fond skal ikke binde opp utgifter til drift i flere år fremover, dvs. disponeringen skal ha preg av å være av engangskaraktér og enkelt kunne reverseres.

4.9 Strykningsbestemmelser

Forskrift om årsregnskap og årsberetning (for kommuner og fylkeskommuner) har egen bestemmelse om strykninger som skal gjennomføres for å redusere et eventuelt underskudd i fylkeskommunens regnskap. Rekkefølgen på disse strykningene er ikke endelig bestemt i forskriften.

Dersom fylkeskommunen kommer i en situasjon der det må gjennomføres strykninger i henhold til forskriften skal disse gjennomføres i følgende rekkefølge:

1. Stryke eventuelle avsetninger til ubundne fond vedtatt av fylkestinget
2. Stryke eventuelle budsjetterte overføringer fra driftsregnskapet til finansiering av utgifter i årets investeringsregnskap vedtatt av fylkestinget.
3. Stryke budsjettert inndekning av tidligere års regnskapsmessige underskudd når dette har vært forutsatt finansiert av årets eller tidligere års løpende inntekter eller innbetalinger.
4. Stryke avsetninger til ubundne fond vedtatt av andre organer enn fylkestinget.

5 Rapportering

Rapportering er en viktig del av virksomhetsstyringen. Det er blant annet gjennom rapporteringen at man sikrer tilstrekkelig styringsinformasjon og forsvarlig beslutningsgrunnlag.

Det skal tre ganger pr. år rapporteres til fylkestinget på følgende:

- Prognose økonomisk resultat
- Måloppnåelse innen tjenesteområdene hittil i året
- Status for finans – og gjeldsforvaltningen
- Status for investeringsprosjekter

I tillegg til dette plikter fylkesrådet å rapportere løpende til fylkestinget om vesentlige avvik som oppdages mellom rapporteringstidspunktene.

Rapporteringen skal skje pr. 30.4. (1. tertial), pr. 31.8. (pr. 2. tertial) og pr. 31.12 (årsrapportering).

Fylkeskommunens årsberetning vil inneholde rapporteringen for året som helhet. Årsberetningen skal vedtas av fylkestinget senest 30.06. i påfølgende budsjettår.

I vurderingen av måloppnåelse innen tjenesteområdene skal det tas utgangspunkt i fylkeskommunens målstruktur.

6 Kontering, attestasjon og anvisning

6.1 Hva innebærer kontering, attestasjon og anvisning

Kontering

Kontering av en faktura, et eBilag eller eBudsjettendring innebærer å fylle inn kontostrengen i posteringsbildet med korrekt art, ansvar, tjeneste og eventuelt prosjekt for å sikre at utgiften eller inntekten blir ført på riktig sted i fylkeskommunens budsjett og regnskap.

Attestasjon

Den som attesterer går god for at dokumentasjonen som behandles gjelder en utgift som fylkeskommunen faktisk skal dekke, og at fastsatte regler om for eksempel avlønning, anskaffelser og tilskuddsforvaltning er fulgt. Alle utgifter skal være attestert før utbetaling kan finne sted.

Alle bilag skal være attestert av den eller de som har hatt slik befatning med saken (for eksempel bestilling/innkjøp) at de kan innestå for at faktura er korrekt og i henhold til bestilling og at anvisning kan anbefales. Ingen kan attestere utbetalinger til seg selv eller utgifter som direkte vedrører egen person.

Anvisning/disponeringsmyndighet

Anvisningsmyndighet eller budsjett disponeringsmyndighet omfatter myndighet til å bestemme hvordan budsjettmidler avsatt til nærmere avgrensede formål skal brukes, herunder myndighet til å inngå avtaler og gi tilsagn som medfører økonomisk binding for fylkeskommunen. Å anviser et beløp er å gi utgifts- eller inntektsordre på det aktuelle beløp.

Alle disposisjoner som medfører økonomiske forpliktelser, skal bekreftes av en som har anvisningsmyndighet etter å ha forsikret seg om at:

- det er hjemmel for disposisjonen i fylkestingsvedtak, tildelingsbrev eller andre vedtak og at disposisjonen er i overensstemmelse med gjeldende lover og regler
- det er budsjettmessig dekning for utbetalingen
- disposisjonen er økonomisk forsvarlig

Ingen kan anviser utbetalinger til seg selv eller utgifter som direkte vedrører egen person (som for eksempel reiseregninger, telefonutgifter med videre). Disse skal sendes til høyere anvisningsmyndighet for anvisning.

Anvisningsmyndigheten kan ikke benyttes på en slik måte at:

- Disponeringen er strid med prinsipper til grunn for fylkestingets budsjettvedtak.
- Disponeringen binder opp utgifter i senere års budsjetter.
- Tjenestetilbudet endres utover fylkestingets forutsetninger i budsjettvedtaket.
- Det krever bruk av fondsmidler utover fylkestingets budsjettvedtak.

Dersom det oppstår tvil om en disponering er i strid med disse bestemmelsene, skal saken legges frem for fylkestinget.

Konteringsadgang og attestasjons- og anvisningsfullmaktene er registrert i fylkeskommunens felles økonomi-, lønns- og personalsystem (ERP). Anvisningsfullmaktene er i samsvar med delegasjonsreglementet.

6.2 Delegasjon av anvisningsmyndighet

Delegasjon av anvisnings- og disponeringsfullmakt følger av det til enhver tid gjeldende reglement for delegert myndighet i Akershus fylkeskommune, samt reglement for fylkesrådet.

7 Garantier

Fylkeskommunen kan, etter vedtak i fylkestinget selv, stille kausjon eller annen økonomisk garanti for virksomhet som drives av andre enn fylkeskommunen selv. Det kan ikke stilles kausjon eller annen økonomisk garanti knyttet til næringsvirksomhet som drives av andre enn fylkeskommunen selv.

Fylkestinget selv bestemmer om garanti skal gis som simpel kausjon eller selvskyldnerkausjon.

Vedtak om garantistillelse og garantiavtale/-erklæring skal angi garantiens varighet. Ved garantier knyttet til investeringer skal garantiens varighet ikke overstige investeringsobjektets levetid. Garantiperioden kan ikke strekke seg utover 2 år fra forfall for fordringen. Det kan ikke stilles garantier med varighet over 40 år, medregnet 2-årsfristen. For driftsgarantier kan det ikke gis garanti med varighet over 5 år.

Vedtak om garantistillelse og garantiavtale/-erklæring skal alltid angi det maksimumsansvar garantien omfatter.

Ved vurdering om å stille garanti, må nytte vurderes opp mot de potensielle konsekvensene av å måtte innfri garantien. Fylkeskommunens totale garantiansvar skal ses i forhold til hva som vurderes som økonomisk forsvarlig.

Vedtak om å stille økonomisk garanti for virksomhet som drives av andre enn fylkeskommunen selv, skal godkjennes av departementet.

Fylkeskommuner kan ikke rettsgyldig pantsette sine eiendeler til sikkerhet for andres økonomiske forpliktelser.

8 Finansielle måltall

Finansielle måltall er målsettinger for fylkeskommunens økonomiske utvikling og stilling. Formålet med finansielle måltall er å synliggjøre hva som er en sunn økonomi for fylkeskommunen over tid. Måltallene skal brukes som en del av beslutningsgrunnlaget i økonomiplan – og årsbudsjettprosessen.

Fylkestinget skal i forbindelse med den årlige økonomiplan- og årsbudsjettprosessen fastsette veiledende finansielle måltall for kommende planperiode. Det skal minimum settes måltall i forhold til:

- Netto driftsresultat
- Gjeldsgrad
- Disposisjonsfond

9 Tilskuddsforvaltning

Formålet med reglene om tilskuddsforvaltning er å sikre effektiv og hensiktsmessig utforming og oppfølging av de ulike tilskuddsordningene. Reglene gjelder for fylkeskommunens egne tilskuddsordninger. For tilskuddsordninger Akershus fylkeskommune forvalter på vegne av staten eller andre, er det reglene for disse ordningene som skal følges.

Ved etablering av en tilskuddsordning i Akershus, skal det vurderes om tilskudd er det relevante virkemiddelet for å oppnå fylkeskommunens mål. For å sikre effektiv forvaltning bør det også vurderes hvordan tilskuddsordningen skal utformes, forvaltes og følges opp for å oppnå formålet med ordningen.

Videre gjelder følgende prinsipper for virkemiddelet tilskudd:

- om tilskuddsordning er lovlig statsstøtte
- om dette er tilskudd, eller kan være en offentlig anskaffelse
- om dette er tilskudd, driftsstøtte eller prosjektmidler
- hvilke forvaltningsregler som gjelder, herunder offentliggjøring
- hvordan kriterier for å vurdere måloppnåelse skal utformes
- hva tilskuddsmottaker skal rapportere om etter at tiltak er gjennomført

Ved å følge disse prinsippene ivaretar fylkeskommunen forvaltningskrav i ulike regelverk og sikrer god internkontroll.

10 Internkontroll

Internkontroll er en del av fylkeskommunens egenkontroll, og er hjemlet i kommuneloven. Egenkontrollen er todelt, og består av både kontrollutvalgets virksomhet (kommuneloven kapittel 23) og fylkesrådets internkontroll med administrasjonens virksomhet (kommuneloven kapittel 25).

Fylkesrådet er ansvarlig for internkontrollen i Akershus fylkeskommune.

Ansvar for internkontroll innebærer:

- Å kommunisere forventninger til fylkeskommunens internkontroll
- Å sørge for en enhetlig struktur og metodikk for kommunens internkontrollarbeid
- Å følge opp at internkontrollen er effektiv, hensiktsmessig og tilpasset risikobildet
- Å følge opp at myndighet delegert fylkesdirektører og virksomhetene blir forsvarlig ivaretatt

Internkontrollen skal gi rimelig sikkerhet om måloppnåelse innen følgende områder:

- Målrettet og effektiv drift
- Pålitelig rapportering
- Overholdelse av lover og regler

Internkontrollen er en integrert del av de arbeidsprosesser som gjennomføres, og inngår i det helhetlige plan- og styringssystemet og i virksomhetsstyringen som til enhver tid er gjeldende for Akershus fylkeskommune.

11 Særskilt om fylkeskommunale foretak

Fylkestinget vedtar den årlige budsjettrammen for foretaket. Dette angir rammen for styrets vedtak om særbudsjett for foretaket. Foretakets særbudsjett skal utformes i tråd med reglene i forskrift om årsbudsjett for kommuner og fylkeskommuner.

Foretaket mottar årlig oppdragsbrev fra fylkesrådet som konkretiserer mål, leveranser og forventninger for budsjettåret.

Fylkestinget vedtar foretakets særregnskap og årsberetning. Foretakets særregnskap og årsberetning skal utarbeides etter de grunnleggende regnskapsprinsipper som er angitt i forskrift om årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner.

Foretaket skal utarbeide rapporter som tas inn i fylkeskommunens samlede tertial- og årsrapportering til fylkestinget.

Det vises for øvrig til det til enhver tid gjeldende reglement for delegert myndighet i Akershus fylkeskommune.

12 Særskilt om virksomheter med eget styre

Fylkestinget vedtar den årlige budsjettrammen for virksomheten. Dette angir rammen for styrets vedtak om særbudsjett for virksomheten.

Virksomheten særbudsjett skal utformes i tråd med reglene i kommuneloven og forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner med videre.

Virksomheten mottar årlig oppdragsbrev fra fylkesrådet som konkretiserer mål, leveranser og forventninger for budsjettåret.

Virksomhetens særregnskap skal innarbeides i fylkeskommunens totalregnskap og følge samme prinsipper for utarbeidelse som totalregnskapet.

Virksomheten skal utarbeide rapporter som tas inn i fylkeskommunens samlede tertial- og årsrapportering til fylkestinget.

Det vises for øvrig til det til enhver tid gjeldende reglement for delegert myndighet i Akershus fylkeskommune.

13 Finansreglement

13.1 Finans- og gjeldsreglementets virkeområde

Hensikten med reglementet

Reglementet skal gi **rammer og retningslinjer** for fylkeskommunens finans- og gjeldsforvaltning (heretter kalt finansforvaltning). Reglementet utgjør en samlet oversikt over de **rammer og begrensninger** som gjelder, og underliggende **fullmakter/instrukser** skal hjemles i reglementet. Reglementet definerer de avkastnings- og risikonivåer som er akseptable for forvaltning av likvide midler og midler beregnet for driftsformål, samt opptak av lån/gjeldsforvaltning.

Langsiktige finansielle aktiva er, jfr. Forskrift om kommuners og fylkeskommuners finans- og gjeldsforvaltning § 2, midler som skal forvaltes adskilt fra fylkeskommunens midler beregnet for driftsformål. Midler definert som langsiktige bør ha en plasseringshorisont på minst 5 år. Fylkeskommunen har pt ikke langsiktige midler til forvaltning.

Det vil bli utarbeidet et eget plasseringsregelverk hvis Akershus fylkeskommune får slike midler. Frem til plasseringsregelverk er utarbeidet vil langsiktige midler til forvaltning følge samme avkastningsmål, rammer og begrensninger som for forvaltningen av midler som skal forvaltes med lav risiko og høy likviditet (punkt 13.10).

Hvem reglementet gjelder for

Reglementet gjelder for Akershus fylkeskommune. Reglementet gjelder også for virksomhet i kommunale foretak etter kommuneloven kapittel 9 og interkommunalt samarbeid etter kommuneloven kapittel 17. Dette innebærer at også kommunale foretak og evt. interkommunalt samarbeide i Akershus fylkeskommune er underlagt de fastsatte finansforskriftene og maksimalrammene/risikorammene i vedtatt finansreglementet for Akershus fylkeskommune.

13.2 Hjemmel og gyldighet

Hjemmel

Dette reglementet er utarbeidet på bakgrunn av:

- Lov om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven) av 22.06.2018 nr. 83, § 14-13 sjette ledd (med endringer 02.06.2023 nr. 21).
- Forskrift om kommuners og fylkeskommuners finansforvaltning fastsatt av KDD. Forskriften gjelder fra 18.11.2019.

Gyldighet

- Reglementet trer i kraft fra og med 1. januar 2024 og løper inntil nytt vedtak gjøres.

13.3 Forvaltning og forvaltningstyper

I samsvar med bestemmelsene i forskrift om kommuners og fylkeskommuners finansforvaltning skal reglementet omfatte forvaltningen av alle fylkeskommunens finansielle aktiva (plasseringer) og passiva (rentebærende gjeld). Gjennom dette finansreglementet er det vedtatt målsettinger, strategier og rammer for:

- Forvaltning av ledig likviditet og andre midler beregnet for driftsformål
- Forvaltning av fylkeskommunens gjeldsportefølje
- Øvrige finansieringsavtaler

13.4 Formålet med fylkeskommunens finansforvaltning

Finansforvaltningen har som overordnet formål å sikre at fylkeskommunen til enhver tid er likvid og lite eksponert for risiko. Hovedmålsettingen over tid er å sikre stabile og lavest mulig netto finansieringskostnader, samt en tilfredsstillende avkastning for fylkeskommunens virksomhet innenfor definerte risikorammer.

Dette søkes oppnådd gjennom følgende delmål:

- Fylkeskommunen skal til enhver tid ha likviditet (inkludert trekkrettigheter) til å dekke løpende forpliktelser.
- Plassert likviditet skal over tid gi en konkurransedyktig avkastning innenfor definerte krav til likviditet og risiko, hensyntatt tidsperspektiv på plasseringene.
- Lånte midler skal over tid gi lavest mulig totalkostnad innenfor definerte krav til refinansieringsrisiko og renterisiko, hensyntatt behov for forutsigbarhet i lånekostnader.

13.5 Motpartsrisiko ved handel i rente- og valutaderivater

Følger samme regler som rammer for kredittlinjene for plassering, jamfør omtale av likviditetsfond- og obligasjonsfond / direkte eie av rentebærende verdipapirer.

13.6 Generelle rammer og begrensninger

- Fylkestinget skal selv gjennom fastsettelse av dette finansreglement, ta stilling til avkastningsmål og hva som er vesentlig finansiell risiko, jfr. kommunelovens § 14-13 første ledd og finansforskriftens § 6 andre ledd, bokstav d og e.
- Reglementet skal baseres på fylkeskommunens egen kunnskap om finansielle markeder og instrumenter.
- Fylkesdirektøren ved fylkesrådsleders kontor, eller den denne bemyndiger, skal fortløpende vurdere egnetheten av reglementets forskjellige rammer og begrensninger, og om disse på en klar måte sikrer at finansforvaltningen utøves forsvarlig i forhold til de risikoer fylkeskommunen er eksponert for.
- Finansielle instrumenter og/eller produkter som ikke er eksplisitt tillatt brukt gjennom dette reglementet, kan ikke benyttes i fylkeskommunens finansforvaltning.
- Valutasikring, alle plasseringer og låneopptak skal gjøres i norske kroner.

Plassering av fylkeskommunens midler i verdipapirer, skal skje i henhold til etiske kriterier. Kriteriene er beskrevet under forvaltning av ledig likviditet og andre midler beregnet for driftsformål pkt. 13.10.

Konkrete rammer for forvaltning av fylkeskommunens gjeldsportefølje og midler til driftsformål (inkludert ledig likviditet) omtales i fortsettelsen hver for seg.

Finansiell risiko og risikospredning

Finansforvaltningen skal ikke påføre fylkeskommunen vesentlig finansiell risiko, herunder:

Type risiko	Gjeldsforvaltning	Kortsiktig drifts-/ledig likviditet
Kredittrisiko	Lav	Lav
Markedsrisiko	Ikke påvirkbar	Ikke påvirkbar
Renterisiko	Definert	Definert
Refinansieringsrisiko	Lav	-
Likviditetsrisiko	-	Lav
Valutarisiko	Ingen	Ingen
Administrasjonsrisiko	Lav	Lav

Risikospredning skal oppnås ved å fordele plasseringer på flere aktivaklasser (plasseringsobjekt), debitorgrupper og utstedere, samt at lån fordeles på flere långivere. Risikospredning reduserer den samlede finansielle risikoen. Rammer for «motpartsrisiko» (det vil si begrensninger vedr aktuelle låne- og plasseringsinstrumenter) framgår for plasseringer av pkt. 13.10 «Tillatte plasseringsinstrumenter» og «Likviditetsfond- og obligasjonsfond/direkte eie av rentebærende papirer» og for låneopptak av pkt. 13.7 «Størrelse på enkeltlån – spredning av låneopptak».

Fullmakter

Innenfor de generelle retningslinjene i finansreglementet delegeres følgende fullmakter til fylkesdirektør for finans og organisasjon. Fullmakten gjelder for fylkesdirektøren og de fylkesdirektøren utpeker til å utøve finansforvaltningen for fylkeskommunen.

a)

Gjennomføre opptak av lån i henhold til vedtak fattet i fylkestinget, herunder valg av långiver, rentevilkår og øvrige betingelser.

b)

Gjennomføre refinansiering av eksisterende lån.

c)

Forestå den løpende forvaltningen av ledig likviditet og andre midler for driftsformål.

d)

Inngå avtaler om bruk av rentesikringsinstrumenter innenfor de begrensninger som følger av pkt. 13.7 "Valg av rentebindingsperiode – bruk av rentesikringsinstrumenter".

e)

Inngå avtale om ekstern bistand/finanskompetanse, herunder:

- Avtaler om generell finansiell rådgivning.
- Inngå avtale om ekstern bistand/finanskompetanse innenfor rammen av fylkeskommunens finansreglement.
- Dette omfatter også avtaler om aktiv forvaltning, det vil si at forvaltning av hele eller deler av finansporteføljen settes bort til eksterne forvaltere.

13.7 Forvaltning av gjeldsportefølje samt avtaler om finansiell leasing

Gjeldsporteføljen skal forvaltes i henhold til overordnede mål for finansporteføljen, jmfør pkt. 13.4 .

Vedtak om opptak av lån

Reglementet gjelder opptak av lån innenfor de rammer som fremgår av vedtatt budsjett.

Med utgangspunkt i fylkestingets vedtak skal det gjennomføres låneopptak, herunder godkjenning av lånevilkår, og forøvrig forvaltning av fylkeskommunens innlån etter de retningslinjer som framgår av dette reglementet, og i tråd med bestemmelsene i Kommunelovens § 14-14 til § 14-17 om låneopptak.

Det kan også tas opp lån til refinansiering av eksisterende gjeld.

Valg av låneinstrumenter

- Lån kan tas opp som direkte lån i offentlige og private finansinstitusjoner
- Lån kan legges ut i sertifikat- og obligasjonsmarkedet
- Lån kan tas opp som åpne serier (rammelån) og uten avdrag (bulletlån)
- Det bør foretas grønne låneopptak der kriteriene for dette er oppfylt
- Finansiering kan skje gjennom finansiell leasing

Tidspunkt for låneopptak

Låneopptakene skal vurderes opp mot likviditetsbehov, vedtatt investeringsbudsjett, forventninger om fremtidig renteutvikling og generelle markedsforhold.

Konkurrerende tilbud

Som hovedregel skal låneopptak konkurranseutsettes. Det skal dersom mulig innhentes minst tre konkurrerende tilbud fra aktuelle långivere. Det kan gjøres unntak fra denne reglen for situasjoner hvor fylkeskommunen velger å legge ut sertifikat- eller obligasjonslån gjennom å gi en tilrettelegger et eksklusivt mandat.

Valg av rentebindingsperiode – bruk av sikringsinstrumenter

Styring av låneporteføljen skal skje ved å optimalisere låneopptak og rentebindingsperiode i forhold til oppfatninger om fremtidig renteutvikling og innenfor et akseptabelt risikonivå gitt et overordnet ønske om forutsigbare og stabile lånekostnader.

Forvaltningen skal legge til grunn følgende;

- Refinansieringsrisikoen skal reduseres ved å spre tidspunkt for renteregulering/forfall. Andelen lån som forfaller (hovedstolsforfall) og må refinansieres innen 12 måneder, skal ikke utgjøre mer enn 45 prosent av gjeldsporteføljen.
- Gjennomsnittlig gjenværende rentebinding (vektet rentebindingstid) på samlet rentebærende gjeld skal til enhver tid være mellom 0,5 og 3 år.

Andre finansielle instrumenter/derivater

Rentesikringsinstrumenter kan benyttes som virkemiddel i mer fleksibel styring av fylkeskommunens renterisiko på lånegjeld. Slike instrumenter skal benyttes innenfor risikorammene for underliggende gjeld, og skal inngå ved beregning av finansiell risiko.

Fylkeskommunen kan ta i bruk følgende rentesikringsinstrumenter:

- Rentebytteavtaler (renteswapper)
- Fremtidige renteavtaler (FRA)

Det er ikke tillatt å løsrive derivathandelen fra den øvrige finansforvaltningen, og beregninger under punkt b) skal inkludere FRA- og SWAP-kontrakter. Hensikten bak hver derivatkontrakt skal dokumenteres, og kontraktene skal knyttes til underliggende lån eller låneportefølje. Det skal kun benyttes større banker som motpart ved slike kontrakter.

Størrelse på enkeltlån – spredning av låneopptak

Forvaltningen legges opp i henhold til følgende;

- Låneporteføljen skal bestå av færrest mulig lån, dog slik at refinansieringsrisikoen ved ordinære låneforfall begrenses.
- Enkeltlån skal ikke utgjøre mer enn 20 % av den samlede gjeldsporteføljen.
- Under ellers like forhold er det formålstjenlig å fordele låneopptakene på flere långivere.

Referanserente

Referanserente skal måles mot gjennomsnittlig gjenværende rentebinding på samlet rentebærende gjeld.

Rapportering

I forbindelse med tertialrapportering skal det rapporteres på status for gjeldsforvaltningen, jamfør KL §14-13 tredje ledd (jamfør finansforskriftens § 8). I tillegg skal det etter årets utgang rapporteres til fylkestinget utviklingen gjennom året og status ved utgangen av året.

For gjeldsforvaltningen skal det rapporteres om følgende:

- Opptak av nye lån (inkl. avtaler om finansiell leasing) så langt i året
- Sammensetning og verdi av låneporteføljen fordelt på ulike typer passiva
- Løpetid for passiva og gjennomsnittlig rentebinding/durasjon
- Verdien av lån som forfaller og som må refinansieres innen 12 måneder
- Egne rentebetingelser sammenliknet med referanserente
- Beskrivelse og vurdering av fylkeskommunens finansielle risiko, vesentlige markedsendringer og endring i fylkeskommunens risikoeksponering
- Håndtering av avvik mellom faktisk forvaltning og kravene i finansreglementet

13.8 Forvaltning av ledig likviditet og andre midler beregnet for driftsformål

Likvide midler skal forvaltes i henhold til overordnede mål for finansporteføljen, jfr. pkt. 13.4.

Fylkeskommunen kan inngå rammeavtale for å ivareta det løpende behov for banktjenester. Ved valg av hovedbankforbindelse stilles det krav om minimum internasjonal kredittrating A- eller tilsvarende kredittvurdering. Det kan gjøres avtale om trekkrettighet. Øvrig ledig likviditet kan plasseres i banker som har minimum internasjonal kredittrating BBB.

Likviditet for driftsformål skal som hovedregel plasseres i fylkeskommunens hovedbank, eventuelt supplert med bankinnskudd i solide spare- og forretningsbanker. Likvider for driftsformål skal være tilgjengelig med maksimalt 3 bankdagers varsel.

Etiske retningslinjer

Akershus fylkeskommune skal påse at investeringene er i overensstemmelse med de grunnleggende kravene til samfunnsansvar, miljøansvar, eierstyring og selskapsledelse som FN har fastsatt gjennom UNPRI (United Nation Principles for Responsible Investment). I tillegg legges det til grunn gjeldende etiske retningslinjer for Statens Pensjonsfond Utland (SPU) fastsatt av Etikkrådet i SPU. Selskaper som blir ekskludert av SPU på etisk grunnlag vil også umiddelbart bli utelukket fra Akershus fylkeskommunes investeringsunivers.

Akershus fylkeskommune vil påse at samarbeidende forvaltere er informert om både forvaltningsprogrammer og etiske retningslinjer i fylkeskommunens reglement for finansforvaltning.

Dersom fylkeskommunen blir gjort oppmerksom på at det hos en forvalter er plasseringer i selskaper med en uakseptabel etisk profil, skal dette tas opp til diskusjon med forvalteren med sikte på at nevnte plasseringer gjort av forvalteren, opphører innen rimelig tid og senest i løpet av en måned. Ellers kan fylkeskommunen trekke seg ut av det aktuelle produkt hos forvalteren.

Sammensetning av likviditet og tidshorisont

Kortsiktig likviditet består av:

- **Likviditet for driftsformål:** Midler som må være tilgjengelig til den daglige driften av fylkeskommunens virksomhet. Fylkeskommunens likvide midler til driftsformål består av bla kontanter, trekkrettigheter i konsernkonto i henhold til eget vedtak i fylkestinget, fondsmidler og ubrukte lånemidler.
- **Ledig likviditet:** Likvide midler utover det som trengs til dekning av løpende forpliktelser de nærmeste 3 mnd.
- **Mellomlangsigtig likviditet:** Likviditetsoverskudd i form av ledige midler som har en plasseringshorisont fra 1 til 5 år.

I tilknytning til økonomiplan skal det utarbeides likviditetsprognose som inneholder forventede likvide midler for kommende budsjettår, definert som kortsiktig likviditet. Likviditetsprognosen skal være retningsgivende for sammensetning av plasseringene.

Løpetid på plasseringene

Kortsiktig likviditet

Likvider for driftsformål skal ha en gjenstående løpetid på 3 måneder eller kortere.

Fylkeskommunens ledige likviditet skal alltid plasseres innenfor konsernkonto, bankinnskudd eller i rentebærende verdipapirer (jfr. kravene i pkt. 13.10 Tillatte plasseringsinstrumenter). Gjennomsnittlig rentebinding skal være på maksimalt 24 måneder.

Mellomlang likviditet

Mellomlang ledig likviditet kan plasseres innenfor den investeringshorisont som avdekkes via likviditetsprognosen for økonomiplanperioden.

Vektet gjennomsnittlig rentevarighet på samlet portefølje av kortsiktig og mellomlang ledig likviditet skal ikke overstige 2 år.

Tillatte plasseringsinstrumenter

Ledig likviditet og andre midler beregnet for driftsformål kan plasseres etter følgende retningslinjer:

Innenfor pkt. 13.10 «Rammer for motpartsrisiko / felles plasseringsbegrensninger» gis det adgang til å plassere ledig likviditet i;

- Innskudd i spare- og forretningsbanker
- Omsettelige sertifikater og obligasjoner
- Konesjonsgitte likviditets- og obligasjonsfond

Likviditetsfond og obligasjonsfond / direkte eie av rentebærende verdipapirer

For plasseringer i likviditetsfond og obligasjonsfond gjelder følgende:

- Midler kan kun plasseres i fond forvaltet av selskap med bred verdipapirforvaltning og som inngår som en del av anerkjent institusjon/finanskonsern. Forvaltningsselskapene skal ha signert UNPRI¹ og etterleve den til enhver tid gjeldende ekskluderingsliste fra Statens pensjonsfond Utland (SPU)
- Det skal ikke være begrensninger på uttaksretten i fond som benyttes, og midlene skal alltid være tilgjengelige på få dager.

Verdipapirfondenes forening sin bransjestandard for informasjon og klassifisering av rentefond legges til grunn for tillatte rentefond. Følgende typer av rentefond tillates:

1. Likviditetsfond med lav risiko, likviditetsfond og Internasjonale likviditetsfond
2. Norske obligasjonsfond 0,125 – 5, Øvrige norske Obligasjonsfond og Internasjonale Obligasjonsfond

Når det gjelder Obligasjonsfond tillates investering i disse innenfor kredittrisikokategori 1,2,3 og øvrige norske obligasjonsfond.

Risikorammene for disse typer rentefond er nærmere omtalt i vedlegg i Verdipapirforeningens bransjestandard, jfr. vedlegg 1 Hovedkriterier og vedlegg 2 – Kredittrisikokategorier.

Akershus fylkeskommune kan kun investere i likviditet- og obligasjonsfond som er innenfor Investment Grade (BBB- og bedre).

Rammer for motpartsrisiko / felles plasseringsbegrensninger

- Samlet kreditteksponering kan ikke overstige 2 % av institusjonens forvaltningskapital.
- Bankinnskudd som bindes over tid (tidsinnskudd) kan ikke utgjøre mer enn 20% av fylkeskommunens totale innskudd.
- Det kan ikke plasseres mer enn 20 % av fylkeskommunens innskudd i et enkelt likviditets-/obligasjonsfond, eller gjøres plasseringer som overstiger 15 % av fondets forvaltningskapital.
- Det tillates kun plasseringer i Obligasjoner utstedt i NOK eller fond med valutasikring mot NOK (min 95%)

Avkastningsreferanser

- Tidsinnskudd bank og finansieringsselskap sammenliknes mot rentebetingelser bankavtale.
- Likviditetsfond/sertifikater, obligasjonsfond/obligasjoner sammenliknes mot rentebetingelser på bankavtale.

Rapportering

I forbindelse med tertialrapportering skal det legges frem rapporter fylkestinget som viser status for forvaltningen av ledig likviditet og andre midler beregnet for driftsformål. I tillegg skal det etter årets utgang legge frem en rapport for fylkestinget som viser utviklingen gjennom året og status ved utgangen av året.

Rapporten skal i tillegg angi følgende:

- Fordeling på de ulike typer aktiva i markedsverdier og i prosent av de samlede midler til driftsformål.
- Egne rentebetingelser sammenliknet med referanserente.
- Kommentarer knyttet til sammensetning, rentebetingelser/avkastning, vesentlige markedsendringer og endring i risikoeksponering.
- Beskrivelse og vurdering av avvik mellom faktisk forvaltning og risikorammene i finansreglementet.

¹Norske forvaltningsinstitusjoner som har signert UNPRI

13.9 Rapporteringsrutiner

Rapporteringen følger rutineene for års- og tertialrapporteringen.

- Årsrapporten skal inneholde en egen redegjørelse for hvordan fylkeskommunens finansportefølje er forvaltet i regnskapsåret. Herunder skal vesentlige endringer i finansporteføljens sammensetning og risikoprofil kommenteres særskilt.
- Tertialrapporteringen skal inneholde en oversikt over fylkeskommunens gjeldsportefølje og plasseringer av ledig likviditet for driftsformål iht. finansreglementet. Det skal i tertialrapporteringene til fylkestinget gjøres følgende risikovurdering/stresstest:
Renterisikoen for plasseringer av ledig likviditet og andre midler beregnet for driftsformål og gjeldsporteføljen sett i sammenheng, ved en "netto" gjeldsbetraktning som viser renterisiko ved en 2 % andel generell endring i rentekurven.
- Det skal rapporteres status og prognose i forhold til vedtatt budsjett.
- Ved vesentlige endringer i rammebetingelser, skal fylkesdirektøren legge frem eventuelle forslag til endring i reglementet.

13.10 Konstatning av avvik og vurdering og kvalitetssikring av finansiell risiko

Konstatning av avvik

Ved konstatning av avvik mellom faktisk finansforvaltning og finansreglementets rammer, skal slikt avvik umiddelbart lukkes. Avviket slik det har fremstått, og eventuelt økonomisk konsekvens av avviket skal uten ugrunnet opphold rapporteres til fylkestinget sammen med forslag til rutineendringer som vil redusere sannsynligheten for slikt avvik i fremtiden.

Kvalitetssikring

Finansforskriften pålegger fylkestinget å la uavhengig kompetanse vurdere om finansreglementet legger rammer for en finansforvaltning som er i tråd med kommunelovens regler og reglene i finansforskriften. I tillegg skal uavhengig kompetanse vurdere rutineene for håndtering av finansiell risiko, og rutiner for å avdekke avvik fra finansreglementet.

Fylkesdirektør for finans og administrasjon delegeres ansvar for at slike vurderinger innhentes eksternt eller gjennom fylkesrevisjonen.

Kvalitetssikring av finansreglementet skal finne sted ved hver endring av reglementet, og før fylkestinget vedtar nytt, endret finansreglement. I denne sammenheng skal det også rapporteres på utført kvalitetssikring av rutineene.

13.11 Ikrafttreden og revidering av økonomi- og finansreglementet

Økonomi- og finansreglementet trer i kraft med virkning fra 1.1.2024.

Reglementet skal revideres ved behov.

14 Vedlegg til finansreglementet

Hovedkriterier for klassifisering av rentefond

	Peng emar kedsf ond med lav risiko	Peng emark edsfo nd	Intern asjon alt penge marke dsfon d	Oblig asjon sfond 0,125	Oblig asjon sfond 1	Oblig asjon sfond 3	Oblig asjon sfond 5	Øvrig e norsk e oblig asjon sfond	Intern asjon ale oblig asjonsf ond	Andr e rente fond
Rent ebin ding enke ltpap irer	≤ 1 år	≤ 1 år	≤ 1 år	Ingen restrik sjoner	Ingen restrik sjoner	Ingen restrik sjoner	Ingen restrik sjoner	Ingen restri ksjon er	Ingen restrik sjoner	Inge n restri ksjon er
Fond ets rente følso mhet	< 0,5	< 1	< 1	0,125	1	3	5	Ingen restri ksjon er	Ingen restrik sjoner	Inge n restri ksjon er
Fond ets vekt ede gjen nom snittl ige løpet id	< 1 år	< 1,5 år	< 1,5 år	Ingen restrik sjoner	Ingen restrik sjoner	Ingen restrik sjoner	Ingen restrik sjoner	Ingen restri ksjon er	Ingen restrik sjoner	Inge n restri ksjon er

	Peng emar kedsf ond med lav risiko	Peng emark edsfo nd	Intern asjon alt penge marke dsfon d	Oblig asjon sfond 0,125	Oblig asjon sfond 1	Oblig asjon sfond 3	Oblig asjon sfond 5	Øvrig e norsk e oblig asjon sfond	Intern asjon ale oblig asjonsf ond	Andr e rente fond
Kred ittkv alitet	Min. AA-, og senior finans min. BBB-	Min. BBB- (5 % ventil)	Min. BBB- (5% ventil)	Min. BBB- (10% ventil) Se tabell 2 for kateg orier	Min. BBB- (10% ventil) Se tabell 2 for kateg orier	Min. BBB- (10% ventil) Se tabell 2 for kateg orier	Min. BBB- (10% ventil) Se tabell 2 for kateg orier	Min. BBB- (10% ventil)	Min. BBB- (10% ventil)	Inge n restri ksjon er
Ansv arlig e lån	Ikke tillatt	Max 10 %	Max 10 %	Se tabell 2 for kateg orier	Se tabell 2 for kateg orier	Se tabell 2 for kateg orier	Se tabell 2 for kateg orier	Ingen restri ksjon er	Ingen restrik sjoner	Inge n restri ksjon er
Valut a	Kun NOK	Kun NOK	Kun fondet s deno m. valuta	Kun NOK	Kun NOK	Kun NOK	Kun NOK	Kun NOK	95 -105 % valuta sikrin g	Inge n restri ksjon er
FRN	Maks 25 %, maks 3 år	Ingen restrik sjoner utover maks vektet gjenn omsni ttlig løpeti d	Ingen restrik sjoner utover maks vektet gjenn omsni ttlig løpeti d	Ingen restrik sjoner	Ingen restrik sjoner	Ingen restrik sjoner	Ingen restrik sjoner	Ingen restri ksjon er	Ingen restrik sjoner	Inge n restri ksjon er

	Peng emark kedsf ond med lav risiko	Peng emark edsfo nd	Intern asjon alt penge marke dsfon d	Oblig asjon sfond 0,125	Oblig asjon sfond 1	Oblig asjon sfond 3	Oblig asjon sfond 5	Øvrig e norsk e oblig asjon sfond	Intern asjon ale oblig asjonsf ond	Andr e rente fond
Bank inns kudd med bindi ng	Max 25 %	Max 25 %	Max 25 %	Max 20 %	Max 20 %	Max 20 %	Max 20 %	Ingen restri ksjon er	Ingen restrik sjoner	Inge n restri ksjon er
Saml et plas serin g i venti l, ansv arlig e lån og inns kudd med bindi ng	Max 25 %	Max 25 %	Max 25 %	Max 25 %	Max 25 %	Max 25 %	Max 25 %	Ingen restri ksjon er	Ingen restrik sjoner	Inge n restri ksjon er
Fond sobli gasj oner, andr e hybri dpap irer	Ikke tillatt	Ikke tillatt	Ikke tillatt	Ikke tillatt	Ikke tillatt	Ikke tillatt	Ikke tillatt	Ja, foruts att utste derra ting A	Ja, foruts att utsted errati ng A	Inge n restri ksjon er

Kilde: Verdipapirfondenes forening

Kreditrisikokategorier

Krav til rentepapir (utsteder/rating)	Kategori 1	Kategori 2	Kategori 3	Øvrige norske obl. fond
Rentepapirer utstedt av norske stat, fylker, kommuner	Ja	Ja	Ja	Ja
Rentepapirer med 0 % kreditrisikovekt, minimum rating AA	Ja	Ja	Ja	Ja
Pantesikrede rentepapirer, minimum rating AA	Ja	Ja	Ja	Ja
Øvrige rentepapirer med minimum rating AA-	Nei	Ja	Ja	Ja
Senior rentepapir fra finansinstitusjon, minimum rating BBB-	Nei	Ja	Ja	Ja
Øvrige senior rentepapirer, minimum rating BBB-	Nei	Nei	Ja	Ja
Ansvarlige lån, minimum utstederrating BBB+	Nei	Nei	Max 20 %, forutsatt utstederrating min BBB+	Ja, forutsatt utstederrating min BBB+

Krav til rentepapir (utsteder/rating)	Kategori 1	Kategori 2	Kategori 3	Øvrige norske obl. fond
Fondsobligasjoner , andre hybridpapirer	Nei	Nei	Nei	Ja, forutsatt utstederrating min A